

altfor alvorligt. Kunsten fra omkring aarhundredskiftet er repræsenteret af Lautrec med de omtalte nodeomslag, en række skuespillerhoveder og pragtstykket, det klassisk vittige billede af den amerikanske millionøse Clara Wand og hendes fyrstelige mand. Af *Bonnard* to vittige improvisationer og af *Vuillard* et interiør, der rent umiddelbart minder om Munch, og et gadebillede.

HVAD HAR VI LÆRT AF BOGOMSLAGSUDSTILLINGEN?

AF POUL CARIT ANDERSEN

En af hovedarrangørerne i Bogomslagsudstillingen, der i Efteraaret afholdtes i Kunstindustrimuseet, forfatteren Poul Carit Andersen skriver om de erfaringer, man høstede heraf.

Udstillingen af Bogomslag i Kunstindustrimuseet viste dels det danske Bogomslags Udvikling fra Tiden omkring 1875 og dels Nutidens udenlandske Bogomslag. Der var rig Lejlighed til at drage Sammenligninger indenfor Bogomslagets forskellige Grupper, og adskillige Erfaringer er høstede af Udstillingen.

Glædeligt var det at se det moderne danske Bogomslags smukke *kunstneriske* Placering; Omslagskunstnere som *Valdemar Andersen* og *Axel Nygaard* indtager den smukkeste mulige Plads i den internationale Bogkunst.

Teknisk set erobrede Tyskland derimod Førstepladsen, idet Gennemsnittet af dette Lands Produktion staar paa Højde med de bedste Eksempler fra de andre Lande; det viste udmærkede Løsninger af den harmoniske Forbindelse af Skrift og Billede; Farveafstemningen var helt i Orden og i udpræget Grad havde man forstaaet at udnytte alle Elementer i Bogomslaget.

Særlig karakteristisk for Tyskland var de fremragende Udnyttelser af Fotografiet i Bogomslaget, hvor det fotografiske og typografiske Element indgik den helt rigtige Forbindelse. Tyskland er sikkert det eneste Land, der helt har udnyttet Fotografiet i Bogomslaget; herhjemme er vi meget

langt tilbage og er kun i Stand til at fremvise ganske faa gode Eksempler. Det er hævdet i Skandinavien, at Fotografiet og Fotomontagen allerede har overlevet sig selv i Bogomslaget; men Udstillingen viste tydeligt, at Sandheden er, at vi endnu ikke har forstaaet at udnytte de mange Muligheder, Fotografiet og Fotomontagen byder Bogomslaget. Paa Fotomontagens Omraade bliver det stadig tydeligere, at kun Tyskeren Heartfield behersker denne Kunststart, naar den skal anvendes i Bogomslagets Tjeneste.

I de senere Aar har det danske Bogomslag i stigende Grad gjort Brug af Plakatens Virkning; men der mærkes nu atter en Bortgang herfra, og Grunden til dette er tydelig og naturlig. Da Arne Ungermann indledte denne Epoke, var han en Pioner og hans Bogomslag skilte sig tydeligt ud fra de talrige farvesvage Bogomslag; derved opfyldtes den første Betingelse for Bogomslaget: Det skal fremhæve Bogen paa *bedste* Maade i Boghandlerens Vindu eller paa hans Disk. Nu har en Række Kunstnere traadt Arne Ungermanns Fodspor saa store, at Boghandlervinduet er blevet et Farveorgie. Resultatet bliver derfor, at netop det Bogomslag, der benytter de enkleste Midler, træder tydeligst frem.

Man maa ikke overvurdere Bogomslagets salgsmæssige Værdi, for selv det bedste Omslag kan ikke sælge en daarlig Bog — heldigvis — men paa den anden Side vil et slet Omslag meget let stille en god Bog i Skyggen.

Det skal ærligt indrømmes, at et Bogomslag, der opfylder de bedste kunstneriske Betingelser, hyppigt er mindre sælgende end et Omslag, der benytter billige Effekter og som holder sig i vante Baner; men naar Publikum har saa stor en Hengivenhed for det tilvante, er der kun Muligheden tilbage, at sørge for at det tilvante bliver Kvalitet. Derfor har vi i højeste Grad Brug for Pioneromslaget, der uden Skelen viser Publikum nye Veje bort fra de ukunstneriske og halvtarvelige Bogomslag.

Danmark har i de seneste Aar haft saa mange Pionerer paa dette Omraade, at Bogomslaget viser en smuk kunstnerisk Stigning. Fra Valdemar Andersen og Axel Nygaard gaar der over Børge Biilmann Petersen, Mogens Zieler, Anton Hansen, Ernst Hansen og Arne Ungermann til de yngste paa Bogomslagets Omraade Ib Andersen og Sikker Hansen den smukkeste kunstneriske Linie.